

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету тваринництва та водних біоресурсів
Кононенко Р.В.
“16” травня 2024 р.

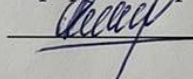
“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві
Протокол № 12 від “13” травня 2024 р.
Завідувач кафедри

 Лихач В.Я.

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

 Лихач А.В.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕХНОЛОГІЯ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА»**

Галузь знань 20 Аграрні науки і продовольство

Спеціальність

Освітня програма

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Розробник:

доцент кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві, кандидат с.-г. наук, доцент С.М. Базиволяк

Київ – 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету тваринництва та
та водних біоресурсів

_____ Кононенко Р.В.
“ _____ ” _____ 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри технологій у
птахівництві, свинарстві та вівчарстві
Протокол № 12 від “13” травня 2024 р.
Завідувач кафедри

_____ Лихач В.Я.

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Технологія виробництва і
переробки продукції тваринництва»

_____ Лихач А.В.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕХНОЛОГІЯ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА»**

Галузь знань 20 Аграрні науки і продовольство

Спеціальність

Освітня програма

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Розробник:

доцент кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві, кандидат
с.-г. наук, доцент С.М. Базиволяк

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни
ТЕХНОЛОГІЯ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА

Освітній ступінь, освітня програма, спеціальність		
Освітній ступінь	<i>магістр</i>	
Спеціальність		
Освітня програма		
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проєкт (робота) (за наявності)	Не передбачено	
Форма контролю	<i>залік</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	<i>15 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>15 год.</i>	<i>15 год.</i>
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	<i>90 год.</i>	<i>90 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>2 год.</i>	

**1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати
навчальної дисципліни**

Мета - вивчення технологічного процесу виробництва і первинної переробки органічної продукції тваринництва, а також побічної продукції тваринництва з організацією контролю якості продукції у господарствах з статусом «Органічне виробництво» за використання сучасних досягнень вітчизняної та зарубіжної науки.

Завдання - формування знань студентів з ведення сучасного технологічного процесу виробництва та первинної переробки виробництва продукції тваринництва за органічного виробництва; народно-господарське значення органічного виробництва різних галузей тваринництва; значення

кількісної та якісної потреби в кормах при органічному виробництві; правила органічного виробництва й порядок сертифікації господарства.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації, отриманої з різних джерел.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 10. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Оцінювати та забезпечувати якість та безпечність технологій виробництва продукції тваринництва, кормів та кормових засобів, рівнів живлення тварин та продукції тваринного походження;

ПРН 3. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій та продуктів в сфері тваринництва та в ширших мультидисциплінарних контекстах;

ПРН 5. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані;

ПРН 10. Нести відповідальність за розвиток професійних знань і практик, оцінювання стратегічного розвитку команди, формування ефективної кадрової політики.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1.														
Основи органічного виробництва продукції тваринництва														
Тема 1. Теоретичні аспекти органічного тваринництва.	1/2	15		2			11	15		2				11
Тема 2. Державне регулювання органічного виробництва.	3/4	15		2			11	15		2				11
Тема 3. Основні принципи ведення органічного	5/6	15		2			11	15		2				11

сізьського господарства.												
Разом за змістовим модулем 1	45		6			33	45		6			33
<i>Змістовий модуль 2.</i>												
<i>Технології органічного виробництва продукції тваринництва</i>												
Тема 1. Організація виробництва органічного молока і яловичини.	7/8	15		2			11	15		2		11
Тема 2. Організація виробництва органічної продукції свинарства.	9/10	15		2			11	15		2		11
Тема 3. Організація виробництва органічної продукції птахівництва.	11/12	15		2			12	15		2		12
Тема 4. Організація виробництва органічної продукції бджільництва.	13/14	15		2			11	15		2		11
Тема 5. Органічна аквакультура та виробництво органічних морських водоростей.	15	14		1			12	14		1		12
Разом за змістовим модулем 2	75			9			57	60		9		57
Усього годин	120		15	15			90	120	15	15		90

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Змістовий модуль 1.</i>		
<i>Основи органічного виробництва продукції тваринництва</i>		
1	Стан довкілля та основні чинники, що впливають на виробництво органічної продукції.	2
2	Законодавча база органічного виробництва.	2
3	Сертифікація, обіг та маркування органічної продукції на внутрішньому та міжнародному ринку.	2
<i>Змістовий модуль 2.</i>		
<i>Технології органічного виробництва продукції тваринництва</i>		
1	Основні принципи виробництва молока і м'яса за	2

	органічного виробництва.	
2	Основні принципи виробництва свинини за органічного виробництва.	2
3	Особливості виробництва органічної продукції птахівництва.	2
4	Органічні продукти бджільництва і їх виробництво.	2
5	Особливості виробництва органічної продукції аквакультури.	1

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні поняття органічного виробництва. Основні принципи органічного сільського господарства.	11
2	Органічне сільське господарство з досвіду Європейських країн. Органічне тваринництво України.	11
3	Сертифікація та стандарти органічного виробництва	11
4	Придатність земель для виробництва органічної продукції та сировини. Підтвердження відповідності виробництва органічної продукції та сировини.	11
5	Вимоги виробництва органічної продукції (сировини) рослинного походження.	11
6	Правила годівлі та вимоги до кормів при виробництві органічної продукції (сировини).	12
7	Переробка продукції органічного тваринництва.	11
8	Технологія утилізації відходів тваринництва при виробництві екологічно чистої продукції.	12

5. Засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- залік;
- модульні тести;
- захист практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- залік;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проєкти;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. **Розподіл балів**, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5067>;

- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Закон України № 2496-VIII від 10.07.2018 «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» { [HYPERLINK "https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2496-19"](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2496-19) }

2. Технологія органічного виробництва свинини: монографія. М.І.Бащенко, В.М.Волощук, М. С. Небелиця. Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2017. 399 с.
3. Стецишин П.О. Основи органічного виробництва : навч. посіб. для студ. агр. вищ. навч. закл./ П.О.Стецишин, В.В. Пиндус, В.В. Рекуненко та ін . Вид. 2-ге, змін, і доповн. Вінниця: Нова Книга, 2011. 552 с.
4. Органічне виробництво і продовольча безпека. Житомир: ЖНАЕУ, 2017. 436 с.
5. Рекомендації щодо виробництва бджолиного обніжжя в умовах органічної пасіки: методичні рекомендації / Адамчук Л., Лісогурська Д., Двикалюк Р., Фурман С., Лісогурська О., Гера О.: під ред. Л. Адамчук. К.: ННЦ «Інститут бджільництва імені П.І. Прокоповича», 2021. 100 с.
6. Рекомендації щодо виробництва меду натурального в умовах органічної пасіки: методичні рекомендації. Адамчук Л., Лазарева Л., Лісогурська Д., Акименко Л., Фурман С., Гера О., Лісогурська О., Двикалюк Р.: під ред. Л. Адамчук. К.: ННЦ «Інститут бджільництва імені П.І. Прокоповича», 2021. 70 с.
7. Одержання ГТЛ на органічній пасіці в межах біотехнічних методів боротьби з кліщем *Varroa*: методичні рекомендації. Адамчук Л., Лісогурська Д., Гречка Г., Фурман С., Гера О., Лісогурська О., Сенчук Т., Двикалюк Р.: під ред. Л. Адамчук. К.: ННЦ «Інститут бджільництва імені П.І. Прокоповича», 2021. 60 с.

Додаткова література

1. Перспективи розвитку «зеленої» економіки в Україні: органічне сільське господарство. Аналітичний огляд. Женева-Київ, 2016-2018. 16 с.
2. Органическое сельское хозяйство: шаг стран Восточной Европы, Кавказа и Центральной Азии навстречу “зеленой” экономике Примеры из Армении, Молдовы и Украины, 2017. 56 с.
3. Можливості державної підтримки для розвитку органічного сільського господарства: досвід інших країн, 2013. 124 с.
4. Процедури експорту органічних продуктів. Київ, 2014. 84 с.

Інформаційні ресурси

1. Годівля молочної худоби в органічному виробництві. URL: { HYPERLINK "https://organicinfo.ua/wp-content/uploads/2019/10/FiBL_Organic-dairy-nutrition_a4_24_10_2014_UA.pdf" }

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.10.2019 № 970 «Про затвердження Порядку (детальних правил) органічного виробництва та обігу органічної продукції» URL:

{ HYPERLINK "https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/970-2019-%D0%BF" }

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.02.2020 № 87 «Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру операторів, що здійснюють виробництво продукції відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, Державного реєстру органів сертифікації у сфері органічного виробництва та обігу органічної

продукції, Державного реєстру органічного насіння і садивного матеріалу» URL: { HYPERLINK "https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2020-%D0%BF" }

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1032 «Про затвердження Порядку сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23.10.2019 № 970» URL: { HYPERLINK "https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1032-2020-%D0%BF" \ | "Text" }

5. Наказ Мінагрополітики від 22.02.2019 № 67 «Про затвердження державного логотипа для органічної продукції», зареєстрований у Мін'юсті 14.03.2019 за № 261/33232 (зі змінами, внесеними наказом Order of the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine from 22.02.2019 No 67 “On Approval of the State Logo for Organic Products”, registered in the Ministry of Justice of Ukraine on 14.03.2019 under No 261/33232 (as amended by Order of the Ministry Мінекономіки від 15.07.2020 № 1336, зареєстрованим у Мін'юсті 31.07.2020 за № 729/35012) URL: { HYPERLINK "https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0261-19" }

6. Наказ Мінекономіки від 09.06.2020 № 1037 «Про затвердження Переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), що дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва та які дозволені до використання у гранично допустимих кількостях», зареєстрований у Мін'юсті від 07.08.2020 № 763/35046 URL: { HYPERLINK "https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0763-20" \ | "Text" }

7. Наказ Мінекономіки від 30.01.2020 № 109 «Про затвердження форми заявки на внесення до Державного реєстру органів сертифікації у сфері органічного виробництва та обігу органічної продукції», зареєстрований у Мін'юсті 14.02.2020 за № 173/34456 URL: { HYPERLINK "https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-20" }

8. Наказ Мінекономіки від 17.06.2020 № 1141 «Порядок розгляду апеляцій на рішення органів сертифікації», зареєстрований у Мін'юсті від 19.08.2020 № 805/35088 URL: { HYPERLINK "https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0805-20" \ | "Text" }

9. Наказ Мінекономіки від 31.12.2020 № 2833 «Вимоги до матеріально-технічної бази та інших об'єктів інфраструктури, необхідних для виконання функцій із сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції» зареєстрований у Мін'юсті від 20.01.2021 № 81/35703 URL: { HYPERLINK "https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0081-21" \ | "Text" }

10. Наказ Мінекономіки від 31.12.2020 № 2834 «Деякі питання звітності у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» зареєстрований у Мін'юсті від 17.02.2021 № 200/35822, № 201/35823 URL: { HYPERLINK "https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0200-21" \ | "Text" }

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.09.2021 № 1005 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження органом сертифікації господарської діяльності у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1005-2021-%D0%BF#Text

